

A photograph of a child wearing a blue and green raincoat and black boots, crouching in a puddle. The child's reflection is visible in the water. The background is a blurred outdoor setting with some foliage.

Horst aan
de Maas

IN BALANS

voor deze en
toekomstige generaties

We kiezen voor wat ons verbindt en ons verder brengt.

Het verschil maken... Dat is waar we voor gaan de komende raadsperiode. In Horst aan de Maas staan we voor grote maatschappelijke uitdagingen. Bijvoorbeeld op het gebied van klimaat en duurzaamheid, ondernemen en de arbeidsmarkt, gezondheid en demografie. Onze samenleving verandert hoe dan ook. Het is aan ons allemaal om richting te geven aan die veranderingen.

We luisteren goed naar onze inwoners, zijn koersvast, durven scherpe keuzes te maken en leggen deze ook uit. Wij zijn ons ervan bewust dat we niet iedereen tevreden kunnen stellen. We kiezen voor wat ons verbindt en ons verder brengt. Zo blijft Horst aan de Maas een fantastische gemeente om te wonen, te werken, te ondernemen en te recreëren.

In dit hoofdlijnenakkoord gaan ambitie en nuchterheid samen. Meer dan ooit tevoren streven we naar balans. We investeren in kennis, innovatie en goede samenwerking (bijvoorbeeld in de regio). Schaalvergroting kan, mits het een verantwoorde keuze is in het licht van andere opgaven. Economische ontwikkelingen moeten in balans zijn en wegen we af tegen alle aspecten waarop die ontwikkeling van invloed zijn.

Dit vraagt om een samenwerkende manier van denken en doen. Gemeenteraad, College van B&W en ambtelijke organisatie: open en met vertrouwen in elkaar! Daar moeten we aan werken.

Dit akkoord is er een op hoofdlijnen; een stuk waarin we vooral accenten voor vernieuwing hebben uitgelicht. Dit akkoord is bovenal richtinggevend; de belangrijkste noten zijn gekraakt. Er is vertrouwen en we geven elkaar ruimte: een mooie basis voor de komende raadsperiode. De uitwerking, die volgt. Die maken we samen de komende vier jaar.

Samen het verschil maken... samen aan de slag voor meer balans in Horst aan de Maas. Voor gelukkige generaties van nu, van morgen en van de toekomst.

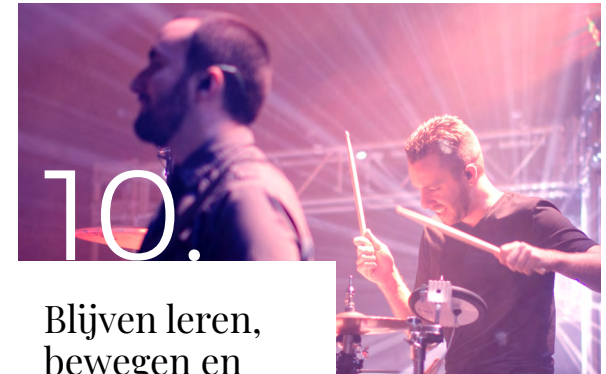
6.

Fijn wonen in
Horst aan de
Maas

8.

Gezond leven
voor jong en
oud

10.

Blijven leren,
bewegen en
beleven

12.

Een toekomst-
bestendige
economie

14

Horst aan de
Maas duurzaam
bereikbaar

16.

Vergroenen
en verduur-
zamen

18.

Vernieuwend
besturen en
werken: open
en transparant

20.

Financiën op orde

22.

Het hoofdlijnenakkoord in relatie tot de drie opgaven

Belangrijke begrippen toegelicht

De komende jaren bouwen we aan een Brede Welvaart voor onze inwoners nu en voor toekomstige generaties. Ook werken we vanuit het gedachtengoed van Positieve Gezondheid. Welvaart en Welzijn komen samen in de Gezondste Regio. Deze drie begrippen noemen we op verschillende plekken in dit hoofdlijnenakkoord. Hieronder zijn ze kort toegelicht.

Brede Welvaart

Brede Welvaart is een maatstaf – gemeten door het CBS – voor welvaart. Brede welvaart omvat meer dan alleen economie en inkomen. Het gaat ook over de gezondheid, het onderwijsniveau en het gevoel van veiligheid van mensen. En om zaken als de hechtheid van de samenleving, de toegankelijkheid van voorzieningen, de kwaliteit van de natuurlijke leefomgeving en vele andere aspecten die het leven en welzijn van mensen beïnvloeden. Elk jaar publiceert het CBS de Monitor Brede Welvaart & Sustainable Development Goals. De Monitor kijkt niet alleen naar het niveau van de Brede Welvaart ‘hier en nu’ (en is daarmee voor ons een waardevolle benchmark-tool), maar ook in hoeverre dit welvaartsstreven een druk legt op volgende generaties in Nederland (Brede Welvaart ‘later’) en op andere landen (Brede Welvaart ‘elders’).

www.cbs.nl/nl-nl/dossier/brede-welvaart

Positieve Gezondheid in de Gezondste Regio

Positieve Gezondheid is een bredere kijk op gezondheid. Het gaat om meer dan alleen ‘niet ziek’ zijn. Bij Positieve Gezondheid ligt het accent op mensen zelf, op hun veerkracht en op wat hun leven betekenisvol maakt. Positieve Gezondheid kent zes dimensies:

1. Lichaamsfuncties
2. Zingeving
3. Mentaal welbevinden
4. Kwaliteit van leven
5. Meedoen
6. Dagelijks functioneren

Met die brede kijk dragen we bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren.

www.iph.nl

www.gezondsteregio.nl

Fijn
WONEN
in Horst aan de Maas

Onze inwoners vinden Horst aan de Maas de beste woongemeente van Limburg. Dat was al onze ambitie en dat blijft zo. Inwoners kunnen wonen in een woning die past en op een plek waar zij zich thuis voelen. Mensen die hier geworteld zijn, kunnen ook in de toekomst in Horst aan de Maas hun thuis vinden. Daar durven we op te sturen.

Mensen die hier geworteld zijn, kunnen ook in de toekomst in Horst aan de Maas hun thuis vinden.

We pakken regie op de woningmarkt. We voegen (in eerste instantie) duizend woningen toe. We kijken verder dan aantallen. Ook de locatie en de woningkwaliteit (woningtypen die aansluiten bij de vraag) zijn belangrijk.

We maken beleid gericht op kwaliteit en doorstroming. Daarbij hebben we extra aandacht voor inclusieve wijken en betaalbaarheid, het tegengaan van leegstand, speculatie, scheefwonen en de huisvesting van nieuwe inwoners. We durven te experimenteren en zoeken

naar creatieve oplossingen: we stimuleren nieuwe woonvormen voor starters, alleenstaanden en senioren, bijvoorbeeld in de vorm van wooncollectieven. Extra opgaven, zoals de huisvesting van woonurgenten, vullen we in met tijdelijke wooneenheden. We ondersteunen inwoners om bestaande woningen te verduurzamen en levensloopbestendig te maken.

We bouwen ruime en groene wijken die de groeiende druk van hitte en water(overlast) aankunnen; wijken die goed bereikbaar zijn en met goede infrastructurele voorzieningen; wijken die ontmoetingen stimuleren; gemengde wijken waar draaglast en draagkracht in balans zijn; en wijken die een gezonde leefomgeving vormen. In bestaande wijken werken we aan herstructurering, daar waar dat nodig is.

We zoeken actief de samenwerking met marktpartijen, woningcorporaties en burgerinitiatieven. We hoeven immers niet alle plannen zelf te maken. Wel formuleren we heldere ambities en kaders aan de voorkant, in lijn met de afspraken uit het Masterplan Wonen. En met heldere procedures, zorgen we voor versnelling. We bewaken de voortgang en evalueren op basis van behoeften.

We zorgen voor een veilige gemeente. Dit doen we samen met inwoners, ondernemers, Politie, Brandweer, onderwijsinstellingen en zorgaanbieders. We maken werk van voldoende preventie, toezicht en handhaving. Ook door de regionale organisatie van specialistische vergunningverlening, toezicht en handhaving te verbeteren.

We treden daadkrachtig op tegen ondermijning, drugscriminaliteit en -overlast. Hierin werken we samen met regiogemeenten. We versterken ons handhavingsbeleid.

Gezond
LEVEN
voor jong en oud

Gezondheid is een term die verbindt. Het raakt iedereen in onze samenleving. In Horst aan de Maas kunnen inwoners 'betekenisvol leven'. We werken vanuit het gedachtengoed van Positieve Gezondheid. De nadruk ligt op eigen regie en veerkracht van de mens. Wat kunnen mensen wel (nog)? Dat nemen we als uitgangspunt. We focussen op preventie, ofwel: voorkomen dat mensen ziek worden.

Iedereen in onze gemeente is verantwoordelijk voor een gezonde jeugd. Als gemeente kiezen we voor een sturende rol. Met IN! - onze preventieaanpak (gebaseerd op het IJslands model) - creëren we een positieve leefomgeving waarin jongeren gezond, veilig en kansrijk en dus zonder middelengebruik opgroeien. We bevorderen een klimaat waarin iedereen elkaar durft aan te spreken op ongezond gedrag.

De vraag naar zorg neemt toe: meer mensen doen een beroep op zorg en mensen hebben steeds intensievere zorg nodig. Wachtlijsten groeien. Dat mogen we niet laten gebeuren. We moeten nu transformeren. Concreet: we maken werk van preventie, trajectregie, nazorg, en eigen kracht in zowel onderwijs als gezinnen.

We vertrouwen inwoners en durven onze dienstverlening hierop aan te passen. Door te investeren in goede voorzieningen in dorpen en wijken willen we zware, geïndiceerde zorg voorkomen. Jeugdzorg richten we anders in met focus op vooral laagdrempelige ondersteuning vanuit kinderopvang en onderwijs.

Mensen moeten zo lang mogelijk veilig in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. We vullen de leemte tussen thuis en verpleeghuis. Dit vraagt om woonvormen die wonen met zorg mogelijk maken. Ook passende ondersteuning voor mantelzorgers is cruciaal.

In de komende periode hebben we meer aandacht voor kwetsbare, minder zelfredzame inwoners. Zij kunnen terugvallen op een goed werkend, slim georganiseerd sociaal vangnet. Ook stimuleren we participatie en ontmoeting om (een gevoel van) eenzaamheid te verkleinen.

In ons participatiebeleid staan talent en ontwikkeling centraal. Dit organiseren we dicht bij huis. Openbare ruimte(n), voorzieningen en informatie moeten toegankelijk zijn voor onze inwoners. Extra aandacht hebben we voor de inkomens- en schuldenpositie van inwoners en ondernemers.

In Horst aan de
Maas kunnen
inwoners
'betekenisvol leven'.
We werken vanuit
het gedachtengoed
van Positieve
Gezondheid.

Blijven
LEREN
bewegen en beleven

We geloven in een leven lang leren en ontwikkelen. In een samenleving waarbij iedereen mee kan doen ongeacht herkomst of achtergrond. Daarbij hebben we extra aandacht voor basisvaardigheden als taal, rekenen en digitale vaardigheden. We werken aan gelijke kansen voor iedereen, met extra aandacht voor kwetsbare gezinnen en kinderen. Dit doen we onder andere met de 1000 dagen-aanpak, Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE) en ondersteuning vanuit de Stichting Leergeld.

Sport en cultuur versterken de fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners en dragen bij aan zelfontplooiing

Een sterk verenigingsleven, aantrekkelijke breedtesportactiviteiten en bruisende culturele initiatieven hebben een sterke, preventieve functie. W. Beide krijgen dan ook volop onze aandacht.

Vrijwilligers zijn de drijvende kracht achter verenigingen. Om de levensvatbaarheid en toekomstbestendigheid van verenigingen te borgen, werken we aan/faciliteren we initiatieven die het verenigingsklimaat versterken.

Kwaliteit van sportvoorzieningen gaat voor kwantiteit. We maken een

Programmaplan Maatschappelijke accommodaties. Hierin kijken we integraal naar investeringen, onderhoud en beheer. Clustering is een kans. Lokaal eigenaarschap is een uitgangspunt. De door de raad vastgestelde regeling 'garantstelling en geldleningen voor publieke taak' gebruiken we ter ondersteuning van initiatieven. Daarbij stimuleren we burgerparticipatie en werken we vanuit vertrouwen. Als gemeente hebben we zelf ook de opgave om hier de kosten te beheersen. We investeren in moderne schoolgebouwen en integrale kind centra (IKC).

Samen met inwoners en verenigingen transformeren we onze subsidiekaders. Bijdragen aan gemeentelijke doelstellingen en maatschappelijk belang vormen de basis voor ondersteuning. We bieden niet alleen financiële ondersteuning. Liever nog ondersteunen we inwoners en verenigingen in natura: met bestuurlijke of administratieve versterking, training of ontwikkeling van vrijwilligers en verduurzaming van accommodaties.

Een toekomst- bestendige ECONOMIE

De behoeften van lokale werkzoekenden vormen het vertrekpunt voor ons arbeidsmarktbeleid. Met lokale ondernemers werken we aan plannen om de personeelstekorten aan te pakken in maatschappelijk belangrijke sectoren. Denk aan de bouw, techniek, agrarische sector, vrijetijdseconomie en zorg. Innovatie en technologie zien we als belangrijke oplossingsrichtingen.

Ons arbeidsmigrantenbeleid herzien we op basis van nieuwe inzichten en ontwikkelingen. Focus ligt op evenwichtige belangen van omwonenden, arbeidsmigranten, ondernemers en omgeving. We nemen als overheid - ook regionaal - regie.

We streven naar een toekomstbestendig economisch beleid. Dat wil zeggen: een beleid met aandacht voor de balans tussen enerzijds economische ontwikkeling en anderzijds omgevings- en maatschappelijke waarden als natuur, landschap en arbeidsmarkt. Economische groei is dus geen doel op zich. Economische groei is wenselijk, als het bijdraagt aan maatschappelijke opgaven.

We pakken de grote opgaven als klimaat en energie (CO2 en stikstof), de claim op beschikbare ruimte en beschikbaarheid van arbeidskrachten aan. Dat vereist keuzes en transities

We versterken een gezonde en duurzame leefomgeving. Daartoe stellen we een ambitieuze en richtinggevende omgevingsvisie, -programma's en -plannen op waarin we gezondheid en welzijn van inwoners, milieu, natuur en het landschap beschermen. Ook geven we hiermee richting aan ruimtelijke en economische ontwikkelingen.

In de omgevingsvisie nemen we concrete omgevingswaarden op. We brengen de uitgangspositie in kaart, bepalen een streefwaarde en sturen op de gewenste ontwikkeling. Vanuit onze ambitie om de Gezondste Regio van Europa te worden, leggen we de lat hoog. Waar nodig hoger dan het wettelijk minimum. Bovendien hanteren we onder

andere het voorzorgbeginsel door bijvoorbeeld proportionele maatregelen te nemen om risico's te beperken.

We houden de ruimtelijke kwaliteitsbijdragen kritisch tegen het licht en actualiseren daar waar nodig.

De vraag van ondernemers naar uitbreidingsruimte is op dit moment groter dan het aanbod. We bevorderen de doorstroom van bedrijven naar nog beschikbare ruimte. Hierdoor kunnen we bestaande bedrijventerreinen herstructureren en verduurzamen, waarmee nieuwe ruimte ontstaat voor lokale ondernemers.

Klaver7 is het laatste klaver dat we ontwikkelen. Hier is ruimte voor hoogwaardige maakindustrie en niet voor logistieke dienstverleners. We kiezen voor een gefaseerde uitvoer met een voorkeur voor lokale en kleinere verkaveling. Realisatie van afspraken op het gebied van natuur, landschap (de westelijke staander van de Groote Molenbeek) en verkeer zijn voorwaarden voor de verdere ontwikkeling van Klaver 7. Hetzelfde geldt voor voldoen aan de afspraken over proportionele huisvesting voor arbeidsmigranten over de regiogemeenten in Greenport. Samen met de andere aandeelhouders maken we duidelijke afspraken over de toekomst van het ontwikkelbedrijf.

We willen de meest toekomstgerichte, toekomstbestendige en innovatieve landbouwregio van Europa worden. We stimuleren toekomstbestendige landbouw waarin innovatie en natuurinclusie samengaan; waarin landbouw niet alleen voeding maar ook biobased grondstoffen levert.

Agrariërs en producenten die zich bezighouden met gezonde voeding (bijvoorbeeld zacht fruit), bieden we een gezond toekomstperspectief. Samen met de sector maken we de kabinetsvisie kringlooplandbouw concreet. Een

duidelijke visie zorgt er ook voor dat de agrarische sector de erkenning krijgt, die zij verdient.

Horst aan de Maas is sterk in glastuinbouw; een enorm innovatieve sector. Maar de sector staat ook voor grote uitdagingen op het gebied van energie, ruimte en arbeid. We werken samen aan innovatieve oplossingen. Uitbreiding kan alleen in de daarvoor aangewezen gebieden en mits ondernemers adequaat inspelen op de genoemde uitdagingen.

We maken meters in de transitie van de veehouderij: we voeren de Visie en uitvoeringsplan Veehouderij uit evenals landelijke en provinciale kaders. Ook zijn we scherp op kansen, die landelijke en provinciale instrumenten ons bieden om de beoogde transitie te versnellen. Daarnaast zorgen we voor actief flankerend beleid en monitoren we vooruitgang.

We versterken een gezonde en duurzame leefomgeving.

We versterken de positie van onze vrijetijdseconomie, maar altijd met aandacht voor het behoud van de leefomgeving. Dat doen we samen met tal van partijen: toeristisch/recreatieve ondernemers, horeca en centrumondernemers, landschapsorganisaties en culturele organisaties. Daarbij richten we ons op het hele gebied tussen de Peelrand en de Maasvallei. Blijven vernieuwen is essentieel om aantrekkelijk te zijn en te blijven. We zorgen voor actieve ondersteuning die we financieren uit de opbrengsten van toeristenbelasting. Extra aandacht gaat daarbij uit naar Peelbergen, Grandorse, visie op Kasteelse bossen en de weerden van Lottum en Grubbenvorst.

Horst aan
de Maas

DUURZAAM
bereikbaar

Goede bereikbaarheid is cruciaal
voor wonen, werken en recreëren.

Het verduurzamen van vervoer heeft binnen het thema mobiliteit prioriteit. Denk aan deelauto-concepten met elektrische voertuigen of aan waterstofvoertuigen voor vrachtverkeer. We zorgen ervoor dat de infrastructuur voor laadsystemen hierop is voorbereid.

In het belang van duurzaamheid en gezondheid werken we de komende jaren aan een 'Fietsvriendelijk Horst aan de Maas'. We zorgen voor veilige fietsverbindingen geschikt voor (elektrische) fietsen, fietsstraten waar de fietser een voorrangpositie heeft, fietsparkeerplaatsen en we optimaliseren ons fietsnetwerk.

Ook veiligheid is een speerpunt. We zorgen voor veilige wegen en fietspaden. We continueren de 'Veilig op Weg'-aanpak, waarmee we werken aan gedragsverandering. Snelheid en aanwezigheid van landbouw- en vrachtverkeer behoeven aandacht in de kernen en op andere specifieke locaties

Goede bereikbaarheid is cruciaal voor wonen, werken en recreëren. We zoeken naar verbetermogelijkheden in het lokale en (boven) regionale verkeersnetwerk.

Bereikbaarheid via openbaar vervoer behoudt onze aandacht. We stimuleren en zoeken naar mogelijkheden voor betere verbindingen. Denk aan initiatieven van inwoners zoals de Wensbus of ANWB AutoMaatje en de relatie met doelgroepenvervoer.

VERGROEN en verduurzamen

Energie besparen en energie opwekken krijgen volop onze aandacht. We verkleinen de netto energiebehoefte¹ in de gemeente.

We zetten concrete stappen richting grootschalige energieopwekking, maar in balans met ons landschap en met oog voor de gezondheid van omwonenden. Zonnevelden en windmolens plaatsen we in samenspraak met de omgeving en in samenwerking met de lokale energiecoöperatie, waarbij het algemeen belang doorslaggevend is. Ook ondersteunen we initiatieven van bijvoorbeeld de energiecoöperatie en inwoners. Opbrengsten komen, in maatschappelijke zin ten goede van inwoners en omgeving.

Daken en ander dubbel ruimtegebruik willen we maximaal benutten voor energieopwekking. Hiertoe ontwikkelen we kaders en instrumenten.

De energietransitie is een grote en complexe opgave. Die kunnen we alleen in een sterke, regionale samenwerking en met gezamenlijke expertise aanpakken.

We willen het verduurzamen van bestaande woningen toegankelijker maken. We werken aan betere ondersteuning voor inwoners en de toegang tot financiering wordt duidelijker en eenvoudiger. Het voorkomen van energiearmoede is een aandachtspunt, zeker in het licht van de stijgende energieprijzen. We zien nog veel kansen voor verduurzaming, vooral in slecht geïsoleerde huizen. Als we inwoners kunnen bewegen om hun woning te verduurzamen, heeft dit een grote, positieve impact op hun besteedbaar inkomen.

Ook bedrijven motiveren we om minder energie te verbruiken. We stellen kaders, werken met financiële prikkels, bouwen aan bewustwording en kiezen voor een benadering waarin we de ondernemers aanspreken op hun eigen maatschappelijke verantwoordelijkheid. Tegelijkertijd houden we effectief toezicht op naleving en de effecten hiervan. Daar waar afwegingsruimte is, werken we alleen mee aan uitbreiding van bedrijven als dit past binnen de energieambities zoals ze zijn vastgesteld door de Raad.

Klimaatverandering maakt waterberging en waterafvoer steeds belangrijker. Hetzelfde geldt voor het voorkomen van hittestress en droogte. Natuur en water krijgen dan ook nadrukkelijk meer aandacht binnen de ruimtelijke opgaven zoals wonen, werken en landgebruik.

Natuur en landschap zijn van enorme maatschappelijke waarde. Ze verbeteren de leefomgeving en dragen bij aan klimaatopgaven. We zijn zuinig(er) op ons landschap.

Sterker nog: we werken aan een verbetering ervan. Dit doen we door (robuuste) natuur uit te breiden en door kwaliteit toe te voegen. Hier ontwikkelen we instrumenten voor.

Ook maken we gebruik van de stikstof- en klimaatmiddelen van het Rijk. We onderzoeken mogelijkheden om budget-neutraal meer natuur toe te voegen. Hierbij kijken we waar mogelijk naar al bestaande, landelijke initiatieven. We maken ons sterk voor robuuste groenbuffers tussen werk en wonen.

Daarnaast maken we een verbinding tussen de natuur, aansluitend op Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000 gebieden. We zien en pakken kansen voor minder bebouwing in het buitengebied. We gaan verloedering, leegstand of bewoning door arbeidsmigranten van oude gebouwen en bedrijven actief tegen. We durven vernieuwend en inventief te kijken naar woonvormen (woningsplitsing of mantelzorgwoningen op maat) in bestaande bedrijfswoningen. We zorgen dat het buitengebied mooi en bewoonbaar blijft voor onze eigen inwoners!

We zijn zuinig(er)
op ons landschap.
Sterker nog: we
werken aan een
verbetering ervan.

¹ Netto energiebehoefte: door energie te besparen en lokaal duurzame energie op te wekken, worden we minder afhankelijk van fossiele energie en niet volledig afhankelijk van elders opgewekte, duurzame energie.

Vernieuwend **BESTUREN** en werken: open en met vertrouwen

Inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties... Als overheid zijn we dienstverlenend aan hen; de samenleving. Dat doen we samen: Gemeenteraad, College van B&W en ambtelijke organisatie.

Een slagvaardige, transparante en duidelijke gemeentelijke organisatie staat bij ons voorop.

Vertrouwen van inwoners in ons als overheid: daar werken we aan. We communiceren tijdig, compleet en duidelijk. In een taal die iedereen begrijpt. We luisteren naar inwoners, naar hun vragen en belangen. Wij betrekken inwoners en andere belanghebbenden actief in de fases van beeld- en oordeelsvorming. En in onze besluitvorming laten we zien hoe we belangen hebben gewogen.

Wij willen een lokale overheid zijn met een open en meedenkende, constructieve grondhouding. We geven vroeg in het proces duidelijkheid over de ruimte die er is en creëren geen valse verwachtingen. Als iets echt niet kan, is een beargumenteerd 'nee' ook een antwoord.

We toetsen of beleidsvoorstellen bijdragen aan de Brede Welvaart in Horst aan de Maas en of ze bijdragen aan de doelen van de Gezondste Regio. We monitoren aan de hand van objectieve data de voortgang en onze prestaties ten opzichte van andere gemeenten.

Een slagvaardige, transparante en duidelijke gemeentelijke organisatie staat bij ons voorop. Dat is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van politiek, bestuur en ambtelijke organisatie. We werken rolvast samen op basis van vertrouwen en in open dialoog. We zijn duidelijk over wederzijdse verwachtingen en maken een realistische politieke meerjarenagenda waarbij we vroegtijdig communiceren over mogelijke wijzigingen. Investeren in dienstverlening betekent met name investeren in medewerkers. Daar staan we voor. Ook kijken we naar technologische oplossingen en mogelijkheden om slimmer te werken.

We versterken de kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol van de Raad. We verkennen het thematisch werken met raadsakkoorden. We (be)sturen op hoofdlijnen en impact en durven met scenario's te werken. We zijn transparant over de afwegingen die we maken en leggen de gemaakte keuzes uit.

We staan voor een sterkere regionale samenwerking, mits deze ons meer slagkracht biedt om maatschappelijke opgaven aan te pakken. Op voor ons relevante thema's nemen we initiatief en houden we regie. We monitoren de toegevoegde waarde.

FINANCIËN

op orde

We willen ook financieel
een gezonde gemeente
zijn en blijven.

We willen ook financieel een gezonde gemeente zijn en blijven. We spannen ons in om het eigen vermogen de komende jaren te versterken en anticiperen op een aantal externe risico's en onzekerheden (inflatie, rente, algemene uitkering).

Uitgangspunten voor financiën:

- We moeten als 'goed huisvader/moeder' op onze financiële positie letten (reserves, toekomst).
- Geld dat we niet hebben, kunnen we niet uitgeven. Als het geld er niet is, moeten we óf prioriteiten veranderen en geld op andere plaatsen weghalen, óf een discussie voeren hoe we inkomsten kunnen genereren om de plannen te betalen.
- Ook binnen de wel beschikbare middelen moeten we prioriteiten stellen, faseren en keuzes maken. Dit kan betekenen dat we goede ideeën soberder, later of helemaal niet kunnen oppakken. Waar eerder werd gesteld "Als iets echt niet kan, is een beargumenteerd 'nee' ook een antwoord", geldt dat zeker ook voor financiële argumenten.
- Geld lenen doen we alleen daar waar de consequenties helder, overzichtelijk en in balans zijn.

Iedereen woont
en verblijft in een
veilige en natuurlijke
omgeving

Iedereen maakt
deel uit van een
gezonde en gelukkige
gemeenschap

Ondernemers maken
ambities waar op een
toekomstbestendige
manier en in balans
met de omgeving

HOOFDSTUK 1
Fijn wonen in
Horst aan de Maas

HOOFDSTUK 2
Gezond leven voor
jong en oud

HOOFDSTUK 3
Blijven leren, bewegen
en beleven

HOOFDSTUK 4
Een toekomstbestendige economie

HOOFDSTUK 5
Horst aan de Maas duurzaam bereikbaar

HOOFDSTUK 6
Vergroenen en verduurzamen

HOOFDSTUK 7
Vernieuwend besturen en werken: open en met vertrouwen

HOOFDSTUK 8
Financiën op orde

Het hooflijnen- akkoord in relatie tot de drie

OPGAVEN

Hoe verhoudt dit hooflijnenakkoord zich tot de drie opgaven die recent zijn geaccordeerd? De opgaven hebben ons doen inzien dat het in de huidige tijd nodig is om vraagstukken domeinoverstijgend (integraal) te benaderen. Ook hier geldt: in balans. Sommige hoofdstukken uit dit hooflijnenakkoord zijn direct toe te wijzen aan één opgave; andere hoofdstukken raken ze alle drie. En dat is prima. Zo borgen we ook de integraliteit.

“Iedereen woont en verblijft in een veilige en natuurrijke omgeving.”

In Horst aan de Maas is het goed toeven. Iedereen voelt zich er welkom. De natuur en de veelzijdigheid van het landschap zijn heel bijzonder. Ze zijn een ‘natuurlijke rijkdom’ voor inwoners en bezoekers van onze gemeente. Dat moeten we in ere houden en zelfs verbeteren. Iedereen moet kunnen wonen in een woning die bij hem past, op een locatie waar hij zich thuis voelt. We zijn pioniers in vernieuwende woonconcepten. Inwoners leven met elkaar in harmonie in levendige wijken en kernen. (Een gevoel van) veiligheid is hier onlosmakelijk mee verbonden; elkaar kennen en elkaar kunnen helpen, dragen bij aan een veilig gevoel. Criminaliteit en ondermijning vinden in Horst aan de Maas geen voedingsbodem.

“Iedereen maakt deel uit van een gezonde en gelukkige gemeenschap.”

Horst aan de Maas is van oudsher een ondernemersgemeente en dat zie je terug in de vele inwonersinitiatieven en het rijke verenigingsleven in onze gemeente. Ze brengen leven in de brouwerij en zijn een sterke verbindende factor. Het enthousiasme van initiatiefrijke inwoners werkt aanstekelijk: het zorgt ervoor dat mensen opstaan en de regie pakken over hun eigen leven. En dat inwoners na elkaar omkijken en elkaar helpen. Allemaal met een gezonde dosis ‘Horster’ nuchterheid: voeten in de klei, handen uit de mouwen. Onze gemeente ligt in het hart van de gezondste regio. Gezondheid is voor ons meer dan het voorkomen dat iemand ziek wordt. Inzetten op gezondheid betekent in Horst aan de Maas het actief promoten van een gezonde leefstijl. We creëren een positieve leefomgeving, waarin iedereen gezond, veilig en kansrijk kan leven. Tegelijkertijd zijn we er voor mensen die kwetsbaar zijn.

“Ondernemers maken ambities waar op een toekomstbestendige manier en in balans met de omgeving.”

In Horst aan de Maas zijn we trots op onze ondernemers. Mede dankzij hen zijn we een bloeiende en welvarende gemeente. We koesteren de roots die we hebben in onder andere de agro(maak)industrie en in het agrotourisme.

Toekomstbestendig ondernemerschap staat in Horst aan de Maas voor innovatief en circulair ondernemen. Ondernemers die zich bezighouden met future farming en - direct of indirect - de productie van gezonde voeding, krijgen ruimte in onze gemeente om te groeien en bloeien.

